

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34966
Nom	Polítiques, economia i dret del medi ambient
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	31 - Polítiques, Economia i Dret del Medi Ambient	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
PRIMO MILLO, JORGE	110 - Economia Aplicada
REVUELTA PEREZ, INMACULADA	45 - Dret Administratiu i Processal

RESUM

L'assignatura Polítiques, Economia i Dret del medi ambient es troba entre les assignatures optatives del Grau en Ciències Polítiques i de l'Administració Pública de la Universitat de València. S'imparteix en el quart curs, quan l'alumne ja té coneixements previs, entre d'altres, d'Economia, Dret Administratiu i Institucions i Polítiques de la Unió Europea. Té assignats 4,5 crèdits ECTS.

Amb aquesta assignatura es pretén aconseguir que l'alumne adquireixi un conjunt de coneixements bàsics en Polítiques, Economia i Dret del medi ambient. En concret, es tracta de donar-li a conèixer, d'una banda, els orígens i evolució del dret ambiental i les seves bases (el medi ambient en l'Ordenament de la Unió Europea i els seus principis, reconeixement del dret a la protecció ambiental a la Constitució espanyola, la distribució de les competències ambientals entre les diferents administracions públiques i la tipologia de les principals tècniques jurídiques de protecció del medi ambient); En segon lloc, es tracta d'analitzar les tècniques transversals de tutela ambiental: A) La informació, participació i accés a la justícia en matèria ambiental; B) avaluacions d'impacte ambiental (projectes i plans i programes); C) La prevenció i control integrats de la contaminació (emissions industrials) i la legislació sectorial (protecció

de la biodiversitat i els espais naturals protegits, de les aigües, residus, atmosfera, etc).

Amb aquesta assignatura l'alumne prendrà contacte amb la pràctica de les polítiques i del dret ambiental que les plasmen mitjançant el maneig i anàlisi de la normativa més rellevant en aquest àmbit, tant de la Unió Europea com estatal i de la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i els nostres tribunals, i la resolució de casos pràctics.

Així mateix, l'alumne aprendrà a aplicar el raonament econòmic als problemes mediambientals. En termes generals, l'estudiant es familiaritzarà amb els principis i eines de l'anàlisi econòmica que permeten dissenyar estratègies i instruments orientats a guiar el procés de presa de decisions que afecten el medi ambient i que constitueixen el fonament tant de les polítiques com de la normativa mediambiental . En l'assignatura es presentarà i discutirà la forma en què l'economia s'aproxima a l'estudi dels problemes ambientals i es desenvoluparan els conceptes i les eines de l'anàlisi econòmica necessàries per comprendre el funcionament dels diferents instruments al servei d'una millor utilització dels recursos ambientals, com els mètodes de valoració econòmica de la qualitat ambiental, l'anàlisi cost-benefici, la comptabilitat ambiental i els instruments de política ambiental.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha restriccions, però es considera pràcticament indispensable per al correcte aprofitament de l'assignatura haver cursat prèviament l'assignatura "Dret Administratiu". A més, és recomanable haver cursat les assignatures "Institucions Jurídiques de la Unió Europea" i "Procediment administratiu". Per a l'adequada comprensió de l'àrea econòmica de l'assignatura, es considera necessari haver cursat amb anterioritat les assignatures Economia política i Economia del sector públic.

COMPETÈNCIES

1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública

- Posseir coneixement i capacitat de comprensió de fets essencials, conceptes, principis i teories relatives a les ciències polítiques i de l'administració pública, així com l'espectre de les seues disciplines de referència.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors o millorar la seua formació amb un cert grau d'autonomia.
- Conèixer i saber analitzar el disseny, la planificació, la gestió i l'avaluació de les polítiques públiques.
- Conèixer i saber analitzar les polítiques de respecte a la igualtat entre homes i dones, així com d'igualtat d'oportunitats i no-discriminació, i de promoció de la solidaritat, la protecció ambiental i la cultura de la pau.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Aquesta assignatura està orientada a que l'alumne adquireixi com a resultats de l'aprenentatge, les següents competències:

1. Ser capaç de dominar les fonts de coneixement, normatives i jurisprudencials, del dret ambiental.
2. Conèixer i comprendre les tècniques juridicoadministratives de tutela ambiental i de presa de les decisions polítiques en aquest àmbit: avaluacions ambientals, anàlisi de riscos, principi de precaució, anàlisi d'impacte normatiu, etc
3. Conèixer i comprendre el sistema de control integrat de la contaminació provinent de les activitats econòmiques i la regla "millors tècniques disponibles".
4. Ser capaç de conèixer i comprendre els diferents sectors normatius integrants del medi ambient i la seva interrelació.
5. Identificar els aspectes econòmics en els problemes mediambientals i d'emprar l'instrumental de l'anàlisi econòmica d'aquests.
6. Adquirir capacitat d'anàlisi per a una gestió sostenible dels recursos
7. Conèixer i valorar les fonts de dades i de les tècniques d'anàlisi imprescindibles per a l'economia ambiental.
8. Conèixer i comprendre les causes i factors que determinen la crisi ecològica i el seu impacte sobre el desenvolupament econòmic i social.
9. Conèixer el camp semàntic de les diferents dimensions del debat sobre desenvolupament i sostenibilitat i les seves mútues relacions i interdependències.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. PART I

1. El problema ambiental des d'un punt de vista econòmic
Externalitats, recursos comuns i béns públics. El nivell de contaminació òptim. El Teorema de Coase i el paradigma dels drets de propietat.
2. Mercat i medi ambient
El mercat com a mecanisme de valoració: aspectes positius i fallades del mercat. Mètodes de valoració de la qualitat ambiental: indirectes: costos de reposició, mesures defensives, preus hedònics, cost de viatge; directes: valoració contingent.
3. El descompte del futur i l'anàlisi cost benefici
El descompte del futur i el seu significat. La taxa de descompte en una economia de mercat. El descompte del futur des d'una perspectiva social; l'equitat intergeneracional. Anàlisi cost-benefici i anàlisi cost-eficàcia. Criteris de selecció: VAN, TIR, relació B / C. Rendibilitat financera i rendibilitat econòmica. Introducció de l'impacte ambiental.
4. Comptabilitat ambiental

Indicadors ambientals. El model pressió-estat-resposta: estructura. La petjada ecològica i el seu càlcul. La petjada ecològica com a indicador de sostenibilitat: avantatges i inconvenients. Comptabilitat nacional i medi ambient. La comptabilitat ambiental integrada: el Sistema de Nacions Unides.

5. La crisi ecològica i el desenvolupament sostenible

Les dimensions de la crisi ecològica actual. El canvi ambiental global: Indicadors bàsics. El desenvolupament sostenible: concepte i principis operatius.

2. PART II

6. Bases del dret ambiental

Evolució històrica; 2) Principis; 3) Política i dret ambiental de la Unió Europea; 4) La protecció ambiental en la Constitució Espanyola: a) L'article 45 Significat i abast; b) La distribució de competències i l'articulació d'ordenaments. Competències estatals, autonòmiques i locals

7. Tipologia de tècniques jurídicopúbliques de tutela ambiental

A) El domini públic; B) Dret d'accés a la informació, participació i accés a la justícia en matèria de medi ambient; C) Regulació ambiental. Tècniques de presa de decisions públiques: avaluacions ambientals; L'anàlisi de riscos; El principi de precaució. D) Autoritzacions, comunicacions prèvies i declaracions responsables; D) Planificació; I) Inspeccions; Subvencions públiques. Directrius de la UE. Compatibilitat amb el principi "qui contamina, paga".

8. Avaluacions d'impacte ambiental

1. Origen i característiques. 2. Normativa estatal i autonòmica. 3. Classes; 4. Avaluació de projectes: A) Àmbit d'aplicació; B) Procediment. B) La Declaració d'Impacte Ambiental. Aspectes competencials i impugnabilitat judicial; 5. Avaluació de plans i programes: A) Àmbit d'aplicació; B) Procediment; C) Informes i memòries. Efectes jurídics.

9. Prevenció i control integrats de la contaminació. emissions industrials

1) Normativa aplicable; 2) Àmbit d'aplicació; 3) Tècniques: A) L'autorització ambiental integrada i la llicència ambiental; B) Inspeccions; C) Sancions; d) Inventaris d'emissions; 4) La regla "millors tècniques disponibles"; 5) El procediment autoritzatori. 6) La Llei valenciana 2/2006. particularitats

10. Dret ambiental sectorial

1) Protecció jurídica de les aigües (continentals i marítimes); 2) Protecció i gestió integrada de les zones costaneres; 2) Espais naturals protegits i protecció de la biodiversitat; 3) Contaminació atmosfèrica: A) La Llei 34/2007; B) Drets d'emissió de gasos de CO₂; 4) Residus i sòls contaminats; 5) Control de Substàncies químiques; 6) Energies renovables.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	16,00	0
Preparació de classes de teoria	6,50	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de la docència s'estructura de la següent manera:
Classes teòriques, seguint el model participatiu.

Classes pràctiques. Es preveu el plantejament de diferents casos pràctics al llarg del curs i la seva resolució, en grups reduïts. Al final de cada sessió, es discutiran i s'avaluaran.

Tutories: serviran per orientar els alumnes, determinar el funcionament del curs i resoldre dubtes concrets.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà de la següent manera:

- Un examen final únic: 65% de la nota global.
- Avaluació de les pràctiques realitzades, assistència i participació: 10% de la nota global.
- Treball en grup: 20% de la nota global.
- Seminari (activitat complementària): 5% de la nota global

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Economía y políticas del medio ambiente:

AZQUETA, D. (2002). Introducción a la Economía Ambiental. Mc Graw Hill.

FIELD, B.C. y FIELD, M.K. (2003), Economía del medio ambiente, Mc Graw-Hill, Madrid.

MARTÍNEZ ALIER, J. Y ROCA JUSMET, J. (2001) Economía ecológica y política ambiental. Fondo de Cultura Económica, México.

Derecho del medio ambiente:

LOZANO CUTANDA, Blanca: Derecho Ambiental Administrativo, editorial La Ley.

ESTEVE PARDO, José: Derecho del medio ambiente, editorial Marcial Pons.

PAREJO ALFONSO, Luciano (dir): Lecciones de Derecho Administrativo. Orden económico y sectores de referencia, Tirant lo Blanc.

I. LASAGABASTER, A. GARCÍA URETA E I. LAZCANO, Derecho Ambiental, Lete

BETANCOR, Andrés: Instituciones de Derecho Ambiental, La Ley.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern